

در ساحل دجله

۱. مرقد امام حسن عسکری علیه السلام کیا است؟

دو روز است که به سامرا آمده‌ایم؛ امام حسن عسکری علیه السلام در این دو روز، چند نوبت مرقد شریف (امام هادی و امام حسن عسکری علیه السلام) را زیارت کرده، و در صحن باصفایشان نماز خوانده‌ایم و حالا کنار رود پرخروش دجله آمده‌ایم تا در ساحلش قدم بزنیم. رود دجله در بیان تاریخ ایران سامرا پدرم با دقّت به دو طرف دجله نگاه می‌کند و به افق‌های دور چشم می‌دوزد و بعد سرش را تکان می‌دهد:

- «نه! هیچ نشانی از آن شکوه شاهانه نمی‌بینم!»

من که از کنجکاوی پدرم تعجب کرده‌ام، می‌پرسم: «منظور شما چیست؟ به دنبال چه می‌گردید؟» سامرا چند سال پاییخت حاکمان عباس بوده است؟

- «قصرهای حاکمان عباسی! هر چه جست‌وجو می‌کنم، نشانی از آنها نمی‌بینم». پدرم به کتابی که در دست دارد، اشاره می‌کند و ادامه می‌دهد:

«در این کتاب خوانده‌ام که سامرا پنجاه و پنج سال پاییخت حاکمان عباسی بوده است. حاکمان و فرزندانشان و درباریان آنها قصرهای زیادی در کنار دجله داشته‌اند؛ قصرهایی به هم پیوسته و تو در تو در دو سوی ساحل دجله! کاخ‌هایی آراسته و پر از نقش و نگار با وسایل گران‌قیمت و سفره‌های رنگارنگ....»

اما الان هیچ نشانی از آنها نیست!»

من هم مانند پدرم با کنجکاوی به اطراف دجله نگاه می‌کنم و به زمین‌های خالی چشم می‌دوزم!

در این هنگام پدرم با دست به گنبد امام هادی و امام حسن عسکری علیه السلام اشاره می‌کند و می‌گوید:

«بنی عباس با آن همه قدرت و ثروت فراموش شدند و کسی از آنها به نیکی یاد نمی‌کند، ولی مرقد نورانی امام هادی و فرزند عزیزش را ببین؛ زائران مثل پرستو

از همه جای دنیا عاشقانه به سویشان پر
می‌کشند».

کنار دجله می‌نشینیم. غرق تماشای آب‌های خروشان می‌شوم. حرف‌های پدرم مرا به فکر فرو می‌برد. با خودم می‌گویم هر طور شده باید بفهمم که چرا امام هادی و فرزند عزیزش امام حسن عسکری علیهمالسلام این قدر مورد توجه مردم هستند ولی حاکمان عباسی فراموش شده‌اند.

کتابی را که پدرم با خود به همراه دارد می‌گیرم
و به سوی حرم راه می‌افتیم.

وارد صحن می‌شویم و سلام می‌دهیم.
من در گوشه‌ای از صحن می‌نشینم و با علاقه و اشتیاق کتاب را ورق می‌زنم. کتابی است درباره‌ی تاریخ زندگی امام هادی علیه‌السلام و داستان‌های زندگی ایشان.

پد رام صادی سیت و در حیه زمایی به شهادت رسیده نزدیک
امام هادی در حیه سنی دیستوری مردم سه نزدیک

پدرگرامی اش امام جواد علیه السلام را در اوچ جوانی به شهادت رساندند و امام

هادی علیه السلام با اینکه سنش هنوز بچ نوجوانی هم نرسیده بود، امام و پیشوای مردم شد.

در مسجد پیامبر به شاگردان پدرش درس می داد. خیلی از مردم، مخصوصاً آنها که امام را
نمی شناختند با تعجب او را نگاه می کردند:

- «عجب نوجوان با هوش و با استعدادی!»

او شاگردان ^{هم} زیادی تریست که همه از عالمان بزرگ شدن ^{یکی} از مشهورترین شاگردان

ایشان، حضرت عبد العظیم حسنی است که حرمش در شهری قرار دارد.)

حالم عباسی در دوران امام هادی ^{هم} نام داشت ^{هم} هتوطن عباسی

متولّک که می دانست مردم به امام هادی علیه السلام علاقه دارند و از احاداد و همدی

بیان ایشان می ترسید، دستور داد امام را با زور و اجبار از مدینه به سامراییاوردند. امام

هادی علیه السلام، سال های سال در سامراییا در نهایت سختی زندگی کرد. متولّک ^{هم} هیشه

امام عزیز را زیر نظر داشت و بارها دستور داد شبانه به خانه ایام بربزند و خانداش را

با زرسی کنند. او حتی به این هم بسنده نکرد و دستور داد تا مدتی امام را در زندان نگه دارند!

امام با همه سختی ها و رنج ها از راهنمایی و ارشاد مردم دست برنداشت و از راه

دیدارهای مخفیانه و نامه نگاری با مردم ارتباط داشت و آنها را از هدایت های دلسوزانه ای

آقدامات متوصل علیه ایام هادی را بیزیمه خویش ببره مند می ساخت. ^{چرا متوصل از ایام هادی می ترسی؟}

هتوطن ایام هادی را از تجا به کجا تبعیه نمود ^{از حدیث یه سامرای}

وقتی نیازمندی به خانه ایشان می آمد، قبل از اینکه سخن بگوید، امام مربان به او کیک

می کرد؛ آنقدر زیاد که بتواند مشکلش را بطرف کند.

یکی از دوستانش به بیماری شدیدی مبتلا شد. پزشک برایش دارو نوشت. اما هرچه

جست و جو کردند، دارویش را پیدا نکردند. امام هادی علیه السلام همین که فهمید

دوستش به دارو نیاز دارد به دنبال تهیی آن دارو رفت؛ آن را پیدا کرد و برای

دوستش فرستاد.

دو مورد از حزبی های ایام هادی را بیزیمه

۲

یک بار گوسفندان زیادی خرید و هر آهی کی از یارانش آنها را به چرا بردن. در بازگشت، خبری از گله نبود. مردم از دوست امام پرسیدند: پس گوسفندان چه شدند؟ - گله را به جایی بردم که مردمش نیازمند بودند. امام گوسفندان را میان آنها تقسیم کرد.

چند مرد از رفتارهای مالک عباس را بزریم.

هر چه بیشتر می خواندم، علاقه ام به این امام عزیز بیشتر می شد.
چه انسان بزرگ و بی نظیری!

در روزگاری که حاکمان ستمگر، حق مردم را پایمال می کردند و در قصرهای با شکوهشان سفره های رنگارنگ می انداختند، و خزانه هایشان را از سگه های طلا لبریز می کردند، خانه‌ی ساده‌ی امام هادی علیه السلام تنها نقطه‌ی امید مردم بود.

کدام قسمت این درس را بیشتر دوست داشتی؟ چرا؟

لیرکسرده حاصل آموز

بررسی کنید

با توجه به متن درس، چند نمونه از ویژگی‌های امام هادی علیه السلام را بنویسید.

دلسوز مردم بودند

با هوسم و با استعداد بودند

درسن توجیه ایام سُلَیمان

بیار مریان بودند

دوست دارید کدامیک از این ویژگی‌ها را شما هم داشته باشید؟ **Hosseini به هر من و با استعداد و دلسوز مردم باشم.**

ایستگاه فکر

مجری اخبار اعلام کرد:

«قهرمان گلستانی، مدال پارالمپیک خود را به زلزله‌زدگان غرب کشور اهدا کرد».

به نظر شما این رفتار با کدامیک از داستان‌های درس ارتباط دارد؟ **لعل به نیازمندان**

خاطره‌گویی

این سخن از امام هادی علیه السلام را بخوانید.

سخن امام هادی (ع) را در اینجا بخوانید .

به جای اینکه برای عدم موقّعیت‌های گذشته حسرت و اندوه

بخوری، با داشتن تصمیم و اراده‌ی قوی، آنها را جبران کن.

آیا شما خاطره‌ای در اینباره دارید؟ آنرا در کلاس برای دوستانتان تعریف کنید.

هَوَلُ دَسْوَر لَخَبِ حَمْ لَدَم اَمَام رَا دَادِنْهُ اَمَام حِينْ دَعِ
خَنْدُمُور دَنْهِر اَقَد اَمَات مَتْرَل عَلِيَّ اَمَام هَارِي رَابِنْزِلِير.

گفت و گو کنیم

از این نوشته، چه برداشتی دارید؟ با دوستانتان در گروه گفت و گو کنید.

چه دوران سخت و خفقانی بود!

(متوگل، مرقد امام حسین علیه السلام، جد بزرگ امام هادی علیه السلام را تخریب کرد؛ عده‌ی زیادی از نسل پیامبر و دوستان ایشان را به زندان انداخت؛ به شاعران پول زیادی می‌داد تا در شعرهای خود به امامان بی‌احترامی کنند؛ بیت‌المال مسلمانان را صرف خوش‌گذرانی خود می‌کرد و دائمًا امام هادی علیه السلام را مورد آزار و اذیت قرار می‌داد. ولی امام که نوجوانی بیش نبود با توگل به خداوند از تلاش و راهنمایی مردم دست برنداشت).

کامل کنید

ای امام مهربانم! شما وقتی می‌فهمیدی یکی از دوستان

مشکلی دارد یا به چیزی نیاز دارد **حَمَّاً او را يَارِي مِنْ كَرْدَلَه**

وَنِزَّسْ رَابِرِ صَرْنَه مِنْ نَزَدِلَه.

با اینکه دشمنانت دوست نداشتند **سَهَّا هَمِرَدَم ارِتَاه**

دَائِتَه بَائِيْدِه دَلِيْه مَغْفِيَانَه ارِتَاه طَدَالِيْتَه وَهَدَاهِتَه مِنْ كَرْدَلَه.

دوست دارم من هم مانند شما **هُرِيَّا لَهُ وَرِيَّا زَهْدَان**

بَاسَمَ.

ای کاش در آن روزها پیش شما بودم و **سَهَّارَا يَارِي مِنْ كَرْدَلَه**.

بگرد و پیدا کن

کدامیک از خانه‌های جدول زیر با یکدیگر مرتبط است؟ آنها را یک رنگ کنید.

امام حسن عسکری
علیه السلام

امام هادی
علیه السلام

خلیفه‌ی ستمگر

محل شهادت

یکی از شاگردان

امام دهم

نام پدر

نام فرزند

متوّکل

عبدالعظیم حسنی

امام جواد
علیه السلام

سامرا

با خانواده

تاریخ تولد و شهادت امام هادی علیه السلام را از روی تقویم پیدا کنید و آن را در اینجا بنویسید.

..... روز شهادت:

..... روز تولد: